

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia2017 r.

**w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły
i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości
narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych
i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym**

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przedszkola, szkoły i placówki publiczne umożliwiają uczniom należącym do mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823) oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, o której mowa w tej ustawie, podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej przez prowadzenie:

- 1) nauki języka mniejszości narodowej lub etnicznej, zwanego dalej „językiem mniejszości”, oraz języka regionalnego;
- 2) nauki własnej historii i kultury.

2. Szkoły publiczne mogą prowadzić dla uczniów należących do mniejszości narodowych naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, w wymiarze do 30 godzin na II etapie edukacyjnym i do 15 godzin w liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia, jeżeli organ prowadzący szkołę przyzna godziny na realizację tej nauki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), zwanej dalej „ustawą”.

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292.

3. Przedszkola, szkoły i placówki publiczne mogą prowadzić dla uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym zajęcia artystyczne lub inne zajęcia, jeżeli organ prowadzący przedszkole, szkołę lub placówkę, na wniosek dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, przyzna godziny na realizację tych zajęć.

§ 2. 1. Naukę języka mniejszości lub języka regionalnego w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz naukę języka mniejszości lub języka regionalnego i naukę własnej historii i kultury w szkole organizuje odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły, na wniosek złożony przez rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia. Wniosek składa się w postaci papierowej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się dyrektorowi odpowiednio przedszkola lub szkoły, w terminie do dnia 20 września.

3. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy przedszkole lub szkoła dysponuje wolnymi miejscami, dyrektor odpowiednio przedszkola lub szkoły może przyjąć wniosek, o którym mowa w ust. 1, po terminie, o którym mowa w ust. 2.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy całego okresu korzystania przez dziecko z wychowania przedszkolnego w danym przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej albo całego okresu nauki ucznia w danej szkole.

5. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z:

- 1) w przypadku nauki języka mniejszości lub języka regionalnego – zaliczeniem tych zajęć do obowiązkowych zajęć edukacyjnych ucznia;
- 2) w przypadku nauki własnej historii i kultury – zaliczeniem tych zajęć do dodatkowych zajęć edukacyjnych ucznia.

6. Rodzice dziecka lub ucznia albo pełnoletni uczeń mogą złożyć oświadczenie o rezygnacji z nauki języka mniejszości, nauki języka regionalnego i nauki własnej historii i kultury. Oświadczenie składa się dyrektorowi odpowiednio przedszkola lub szkoły, nie później niż do dnia 29 września roku szkolnego, którego dotyczy rezygnacja. Złożenie oświadczenia jest równoznaczne z zaprzestaniem udziału dziecka lub ucznia w nauce języka mniejszości, nauce języka regionalnego i nauce własnej historii i kultury.

7. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6, składa się w postaci papierowej.

8. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz oświadczenia, o którym mowa w ust. 6, określają załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Nauka języka mniejszości lub języka regionalnego w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych może być organizowana:

- 1) w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 2) przez prowadzenie zajęć przedszkolnych w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości lub języku regionalnym;
- 3) przez prowadzenie zajęć przedszkolnych w języku mniejszości lub języku regionalnym.

2. Nauka języka mniejszości lub języka regionalnego organizowana w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest prowadzona w wymiarze 6 zajęć przedszkolnych tygodniowo.

3. W przypadku gdy nauka języka mniejszości lub języka regionalnego jest organizowana w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 3, zajęcia przedszkolne są prowadzone także w języku polskim, w wymiarze 8 zajęć przedszkolnych tygodniowo.

§ 4. 1. Nauka języka mniejszości lub języka regionalnego w szkołach może być organizowana:

- 1) w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 2) przez prowadzenie zajęć edukacyjnych w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości lub języku regionalnym;
- 3) przez prowadzenie zajęć edukacyjnych w języku mniejszości lub języku regionalnym.

2. Uczniowie korzystający z nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w formach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, realizują w języku polskim podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie:

- 1) edukacji polonistycznej – w klasach I–III szkoły podstawowej;
- 2) języka polskiego, historii w części dotyczącej historii Polski i geografii w części dotyczącej geografii Polski – w klasach IV–VIII szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej.

3. W przypadku gdy nauka języka mniejszości lub języka regionalnego jest organizowana w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, w dwóch językach są prowadzone co najmniej 4 obowiązkowe zajęcia edukacyjne na danym etapie edukacyjnym, z wyjątkiem języka polskiego, historii w części dotyczącej historii Polski i geografii w części dotyczącej geografii Polski.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku klas I–III szkoły podstawowej.

§ 5. 1. Wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego organizowanej w formach, o których mowa w § 4 ust. 1, oraz nauki własnej historii i kultury określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

2. Na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie rozszerzonym należy przeznaczyć dodatkowo, poza wymiarem godzin przeznaczonym na naukę tego języka w zakresie podstawowym, określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia:

- 1) w liceum ogólnokształcącym – 8 godzin tygodniowo w czteroletnim okresie nauczania;
- 2) w technikum – 8 godzin tygodniowo w pięcioletnim okresie nauczania.

3. Wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury dyrektor szkoły określa w tygodniowym rozkładzie zajęć.

§ 6. Przed rozpoczęciem nauki języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury dyrektor szkoły informuje rodziców, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w § 2 ust. 1, o:

- 1) celu prowadzonych zajęć i ich miejscu w tygodniowym rozkładzie zajęć;
- 2) informacjach odnotowywanych w dokumentacji przebiegu nauczania, na świadectwach szkolnych promocyjnych, świadectwach ukończenia szkoły oraz świadectwach dojrzałości – w przypadku udziału ucznia w zajęciach z języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 3) warunkach i sposobie oceniania i klasyfikowania ucznia z zajęć z języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury, a także wpływie oceny z zajęć z języka mniejszości lub języka regionalnego na promowanie ucznia do klasy programowo wyższej oraz ukończenie szkoły;
- 4) uprawnieniach i obowiązkach uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego oraz o wymaganiach egzaminacyjnych.

§ 7. 1. Nauka języka mniejszości lub języka regionalnego w formach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 i 3, jest prowadzona w odrębnych oddziałach, jeżeli na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego zostanie zgłoszonych:

- 1) w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej – co najmniej 14 dzieci;
- 2) w szkole – co najmniej 7 uczniów na poziomie danej klasy;

2. Jeżeli liczba zgłoszonych dzieci w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej jest mniejsza niż liczba określona w ust. 1 pkt 1, naukę języka mniejszości lub

języka regionalnego prowadzi się wyłącznie w formie, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, dla grupy liczącej od 3 do 13 dzieci.

3. Jeżeli liczba zgłoszonych uczniów w szkole jest mniejsza niż liczba określona w ust. 1 pkt 2, naukę języka mniejszości lub języka regionalnego prowadzi się wyłącznie w formie, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej liczącej od 3 do 16 uczniów.

4. Tworzenie grup, o których mowa w ust. 3, odbywa się w ramach danego etapu edukacyjnego.

§ 8. 1. Jeżeli z powodu zbyt małej liczby zgłoszonych dzieci lub uczniów, o której mowa w § 7 ust. 2 i 3, albo braku nauczyciela nie ma możliwości zorganizowania nauczania języka mniejszości lub języka regionalnego w sposób określony w § 3 ust. 1 lub § 4 ust. 1, organ prowadzący przedszkole lub szkołę, organizuje międzyprzedszkolne lub międzyszkolne zespoły nauczania. Dyrektor przedszkola lub szkoły przekazuje organowi prowadzącemu, w terminie do dnia 30 września danego roku szkolnego, listę dzieci lub uczniów zgłoszonych na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego.

2. W międzyprzedszkolnym zespole nauczania nauka języka mniejszości lub języka regionalnego jest prowadzona w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, w wymiarze określonym w § 3 ust. 2.

3. W międzyszkolnym zespole nauczania nauka języka mniejszości lub języka regionalnego jest prowadzona w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, dla uczniów szkół tego samego typu w wymiarze 3 godzin tygodniowo.

4. W międzyszkolnym zespole nauczania nauka własnej historii i kultury jest prowadzona w wymiarze zgodnym z wymiarem określonym dla uczniów poszczególnych klas w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

5. Liczba uczniów w międzyprzedszkolnym lub międzyszkolnym zespole nauczania nie może być mniejsza niż 3 i większa niż 16 uczniów.

§ 9. 1. Za zgodą organu prowadzącego przedszkole lub szkołę liczba uczniów w oddziale, grupie, grupie międzyoddziałowej, grupie międzyklasowej, międzyprzedszkolnym i międzyszkolnym zespole nauczania może być mniejsza niż liczba określona w § 7 ust. 1-3 i § 8 ust. 5.

2. W uzasadnionych przypadkach organy prowadzące przedszkola lub szkoły mogą wspólnie prowadzić zespoły międzyprzedszkolne i międzyszkolne, ustalając w drodze porozumienia zasady ich prowadzenia.

§ 10. Nauczanie języka mniejszości, języka regionalnego, własnej historii i kultury oraz geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, odbywa się na podstawie programów nauczania dopuszczonych do użytku w szkole przez dyrektora szkoły.

§ 11. W wykonywaniu zadań, o których mowa w § 1, organy prowadzące oraz dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek publicznych współdziałają z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

§ 12. 1. Przedszkola i szkoły publiczne podejmują, w razie takiej potrzeby, dodatkowe działania mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego oraz wspomagające ich edukację, w szczególności poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych.

2. W przedszkolu i szkole publicznej można zatrudnić, w charakterze pomocy nauczyciela, asystenta edukacji romskiej. Asystent edukacji romskiej udziela dzieciom i młodzieży pochodzenia romskiego pomocy w kontaktach ze środowiskiem przedszkolnym lub szkolnym, a także współdziała z ich rodzicami oraz z przedszkolem lub szkołą.

§ 13. Sposób organizacji nauki języka i kultury kraju pochodzenia dla uczniów niebędących obywatelami polskimi określają przepisy wydane na podstawie art. 165 ust. 16 ustawy.

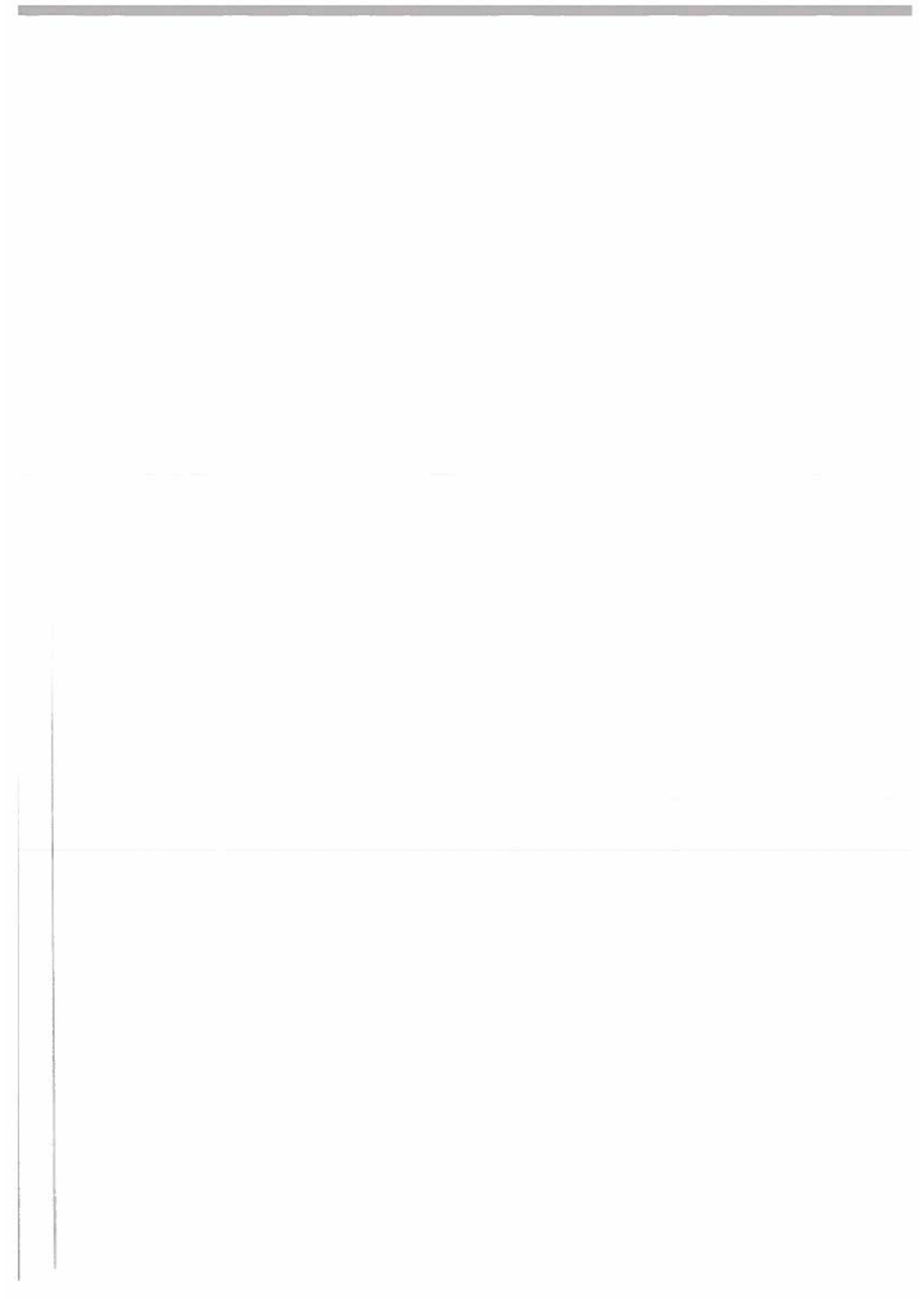
§ 14. Poczucie tożsamości religijnej uczniów jest podtrzymywane przez organizację nauki religii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

§ 15. Do dotychczasowych gimnazjów, klas dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych oraz klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych, stosuje się przepisy rozporządzenia, o którym mowa w § 16, do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach i klasach.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 263).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej
z dnia2017 r.
(Dz. U. poz. ...)

Załącznik nr 1

Wzór

**Wniosek o objęcie dziecka/ucznia nauką języka mniejszości narodowej, nauką języka
mniejszości etnicznej, nauką języka regionalnego i nauką własnej historii i kultury**

Imiona i nazwiska rodziców ¹⁾ / imię i nazwisko pełnoletniego ucznia ²⁾ : 1. 2.	Miejscowość i data:
	Imię i nazwisko dyrektora oraz nazwa przedszkola/szkoły ²⁾ :
Na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm. ³⁾) wnoszę o objęcie	
(imię i nazwisko dziecka/ucznia)	
od roku szkolnego...../..... nauką:	
1) języka ⁴⁾ jako języka mniejszości narodowej/języka mniejszości etnicznej/języka regionalnego ²⁾ ; <u>preferowana forma zajęć⁵⁾</u> :	
a) dodatkowa nauka języka mniejszości narodowej/języka mniejszości etnicznej/języka regionalnego ²⁾ ,	
b) zajęcia prowadzone w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości narodowej/języku mniejszości etnicznej/języku regionalnym ²⁾ ,	
c) zajęcia prowadzone w języku narodowej/języku mniejszości etnicznej/języku regionalnym ²⁾ ;	
2) własnej historii i kultury ⁶⁾ .	
Podpisy rodziców/pełnoletniego ucznia ²⁾ : 1. 2.	Data i podpis osoby przyjmującej wniosek:

¹⁾ Zgodnie z art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) przez rodziców należy także rozumieć prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

²⁾ Właściwe zaznaczyć.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292.

⁴⁾ Należy wpisać właściwy język.

⁵⁾ Należy zaznaczyć preferowaną formę zajęć.

⁶⁾ Nauka własnej historii i kultury jest prowadzona dla uczniów klas: V i VI szkoły podstawowej, II i III liceum ogólnokształcącego, II i III technikum, I i II branżowej szkoły I stopnia oraz I branżowej szkoły II stopnia.

Wzór

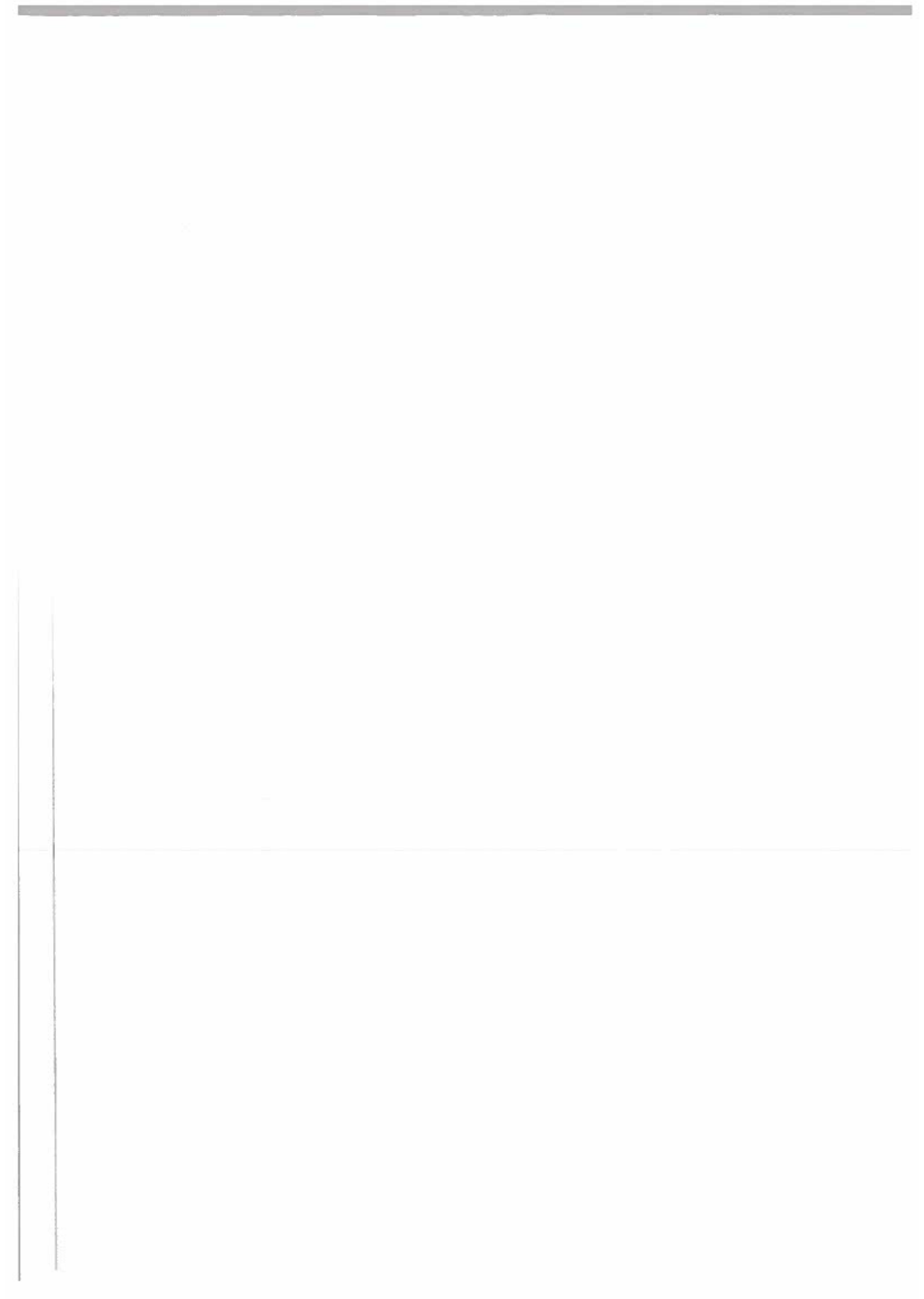
Oświadczenie o rezygnacji z objęcia dziecka/ucznia nauką języka mniejszości narodowej, nauką języka mniejszości etnicznej, nauką języka regionalnego i nauką własnej historii i kultury

<p>Imiona i nazwiska rodziców¹⁾ / Imię i nazwisko pełnoletniego ucznia²⁾:</p> <p>1.</p> <p>2.</p>	<p>Miejscowość, data:</p> <p>.....</p>
	<p>Imię i nazwisko dyrektora oraz nazwa przedszkola/szkoły²⁾:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Oświadczam, że rezygnuję z objęcia <small>(imię i nazwisko dziecka/ucznia)</small> od roku szkolnego...../..... nauką:</p> <p>1) języka³⁾ jako języka mniejszości narodowej/języka mniejszości etnicznej/języka regionalnego²⁾;</p> <p>2) własnej historii i kultury.</p>	
<p>Podpisy rodziców/pełnoletniego ucznia²⁾:</p> <p>1.</p> <p>2.</p>	<p>Data i podpis osoby przyjmującej oświadczenie:</p> <p>.....</p>

¹⁾ Zgodnie z art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) przez rodziców należy rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

²⁾ Właściwie zaznaczyć.

³⁾ Należy wpisać właściwy język.

Załącznik nr 3

Wymiar godzin nauki języka mniejszości narodowej, nauki języka mniejszości etnicznej, nauki języka regionalnego, nauki języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury w szkołach

Typ szkoły	Tygodniowy wymiar godzin nauki języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego				Roczny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury
	Klasa	Nauczanie w języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej, języku regionalnym	Nauczanie w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej, języku regionalnym	Nauczanie języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego w formie dodatkowej nauki języka	
Szkoła podstawowa	I	4	4	3	-
	II	5	5	3	-
	III	5	5	3	-
	IV	4	6	3	-
	V	4	6	3	2,5
	VI	5	5	3	2,5
	VII	4	5	3	-
	VIII	5	6	3	-
Liceum ogólnokształcące (zakres podstawowy)	I	4	4	3	-
	II	5	4	3	20
	III	4	5	3	20
	IV	4	4	3	-
	I	3	3	3	-
	II	4	4	3	20
	III	4	4	3	20
	IV	3	3	3	-
Technikum (zakres podstawowy)	V	3	3	3	-
	I	2	2	3	15
	II	2	2	3	15
	III	2	2	3	-
	I	2	2	3	10
Branżowa szkoła II stopnia	II	2	2	3	-

UZASADNIENIE

Konieczność wydania rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym wynika z wykonania upoważnienia ustawowego zawartego w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.), z uwzględnieniem nowego ustroju szkolnego, wprowadzanego z dniem 1 września 2017 r. na mocy przepisów:

- 1) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949);
- 2) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 i 949).

Ponieważ zmieniona ustawa o systemie oświaty objęła zakresem regulacji również szkoły nowego ustroju szkolnego (co wynika z art. 3 pkt 3b ww. ustawy), określając przepisy dotyczące zadań szkół na rzecz podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest obowiązany uwzględnić aktualny kształt ustroju szkolnego, na który składają się również nowe typy szkół.

Rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 263), nie zmieniając w sposób istotny – w stosunku do stanu obecnego – zasad organizacji pracy szkół w zakresie zadań na rzecz podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych, etnicznych czy społeczności posługującej się językiem regionalnym.

Analogicznie do obecnie obowiązującego rozporządzenia w § 1 projektu rozporządzenia określono, że przedszkola, szkoły i placówki publiczne umożliwiają uczniom należącym do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 573)

podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej przez prowadzenie:

- 1) nauki języka mniejszości narodowej lub etnicznej, zwanego dalej „językiem mniejszości”, oraz języka regionalnego;
- 2) nauki własnej historii i kultury.

Wskazano także, że przedszkola, szkoły i placówki publiczne mogą prowadzić zajęcia artystyczne lub inne zajęcia w ramach godzin, które na wniosek dyrektora może przyznać organ prowadzący. Szkoły publiczne mogą prowadzić ponadto naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa – w ramach godzin, które na wniosek dyrektora szkoły może przyznać organ prowadzący. Wymiar godzin w cyklu nauczania pozostaje podobnie jak dotychczas – 45 godzin (do 30 godzin na II etapie edukacyjnym i do 15 godzin w liceum ogólnokształcącym, technikum i branżowej szkole I).

W § 2 projektu rozporządzenia ustalono, że – tak jak w przepisach obecnie obowiązujących – warunkiem wstępnym podjęcia przez dyrektora szkoły działań w celu organizacji w szkole nauki języka mniejszości, nauki języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury jest złożenie przez rodziców albo pełnoletniego ucznia wniosku (w postaci papierowej) w tej sprawie. Wniosek będzie składany dyrektorowi przedszkola lub dyrektorowi szkoły nie później niż do dnia 20 września danego roku szkolnego. W projekcie rozporządzenia przewidziano jednak możliwość, aby w uzasadnionych przypadkach, dyrektor przedszkola lub szkoły mógł odstąpić od wskazanego terminu i zorganizować naukę, o której mowa w § 1 ust. 1 projektu rozporządzenia pod warunkiem dysponowania wolnymi miejscami. Skorzystanie z takiego rozwiązania będzie korzystne zwłaszcza dla uczniów, którzy zgłoszą się do szkoły w trakcie roku szkolnego i będą mogli uczestniczyć w zorganizowanych już w tej szkole zajęciach dla uczniów należących do mniejszości narodowej, etnicznej lub społeczności posługującej się językiem regionalnym.

Wniosek dotyczy odpowiednio całego okresu, na który dziecko jest przyjmowane do przedszkola oraz całego okresu nauki ucznia w szkole.

W § 2 ust. 6 projektu rozporządzenia wprowadzono możliwość wycofania przez rodziców albo pełnoletniego ucznia złożonego wniosku i określono, że dla skuteczności tego działania konieczne jest złożenie odpowiednio dyrektorowi przedszkola lub szkoły oświadczenia (w postaci papierowej). Złożenie oświadczenia oznacza zaprzestanie udziału dziecka lub ucznia w nauce języka mniejszości, nauce języka regionalnego i nauce własnej historii i kultury. W projekcie rozporządzenia przewidziano (w formie załączników nr 1 i 2) zarówno wzór ww. wniosku, jak i wzór ww. oświadczenia.

Ponadto § 3 projektu rozporządzenia określa formy organizacyjne i wymiar zajęć nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w przedszkolu. Nauka ta może być prowadzona:

- 1) w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 2) poprzez prowadzenie zajęć przedszkolnych w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości lub języku regionalnym;
- 3) poprzez prowadzenie zajęć przedszkolnych w języku mniejszości lub języku regionalnym.

Przepis § 4 projektu rozporządzenia określa formy organizacyjne nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w szkołach, które także mogą być realizowane:

- 1) w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 2) przez prowadzenie zajęć edukacyjnych w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości lub języku regionalnym;
- 3) przez prowadzenie zajęć edukacyjnych w języku mniejszości lub języku regionalnym.

Wymiar godzin przeznaczonych w szkołach na realizację zajęć edukacyjnych w każdej ze wskazanych wyżej form ustalono w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

Projekt ustala także zakres i wymiar obowiązkowych zajęć w języku polskim:

- w przedszkolach, w których zajęcia są prowadzone w języku mniejszości lub języku regionalnym, zajęcia są prowadzone także w języku polskim, w wymiarze 8 zajęć przedszkolnych tygodniowo;
- uczniowie którzy realizują naukę w formach, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 projektu rozporządzenia, realizują w języku polskim: podstawę programową w zakresie języka polskiego oraz historii i geografii, w części dotyczącej historii Polski i geografii Polski. Ponadto, nauka w formie, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 projektu rozporządzenia oznacza, że w dwóch językach są prowadzone co najmniej 4 obowiązkowe zajęcia edukacyjne na danym etapie nauczania (przepis ten nie dotyczy wychowanków przedszkola i uczniów na I etapie edukacyjnym w szkole, ze względu na brak nauczania przedmiotowego w przedszkolach i klasach I–III szkoły podstawowej).

W § 5 ust. 2 projektu rozporządzenia określono liczbę godzin, którą należy przeznaczyć dodatkowo na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie rozszerzonym w liceum ogólnokształcącym i w technikum. Obowiązujący w danej szkole wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury określi dyrektor szkoły w tygodniowym rozkładzie zajęć.

Nowym rozwiązaniem, w porównaniu do obowiązującego rozporządzenia jest projektowany przepis w § 6, który przewiduje, że dyrektorzy szkół będą zobligowani do

poinformowania rodziców, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w § 2 ust. 2 projektu rozporządzenia o celu prowadzonych zajęć i ich miejscu w tygodniowym rozkładzie zajęć, informacjach odnotowywanych w dokumentacji przebiegu nauczania, na świadectwach ukończenia szkoły oraz świadectwach dojrzałości – w przypadku udziału ucznia w zajęciach z języka mniejszości lub języka regionalnego, warunkach i sposobie oceniania i klasyfikowania ucznia z zajęć z języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury, a także wpływie oceny z zajęć z języka mniejszości lub języka regionalnego na promowanie ucznia do klasy programowo wyższej oraz ukończenie szkoły oraz o uprawnieniach i obowiązkach uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego i o wymaganiach egzaminacyjnych wobec uczniów.

Konieczność wprowadzenia tego rozwiązania wynika z licznie zgłaszanych przez rodziców zapytań w tej sprawie do Ministerstwa Edukacji Narodowej.

W § 7 projektu ustalono minimalną liczbę uczniów, dla których organizuje się poszczególne formy nauczania. § 7 ust. 1 projektu rozporządzenia określa, że nauka w formach, o których mowa w § 3 ust 1 pkt 2 i 3 projektu rozporządzenia jest organizowana poprzez utworzenie odrębnych oddziałów, jeżeli na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego zostanie zgłoszonych co najmniej 14 dzieci w przedszkolu i co najmniej 7 uczniów na poziomie danej klasy w szkole (podstawowej lub ponadpodstawowej). Jeżeli liczba zgłoszonych dzieci w przedszkolu jest mniejsza niż 14, wówczas przedszkole prowadzi naukę języka mniejszości lub języka regionalnego wyłącznie w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego, dla grupy liczącej od 3 do 13 dzieci. Jeżeli liczba zgłoszonych uczniów w szkole jest mniejsza niż 7, wówczas szkoła prowadzi tę naukę w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej także wyłącznie w formie dodatkowej nauki języka, dla grupy o liczebności od 3 do 16 uczniów.

Tworzenie grup międzyoddziałowych lub międzyklasowych w szkole odbywa się w ramach danego etapu edukacyjnego.

Przepis § 8 projektu określa zasady tworzenia międzyprzedszkolnych lub międzyszkolnych zespołów nauczania, ich minimalną i maksymalną liczebność oraz obowiązującą formę nauczania. Zespoły te tworzone są przez organ prowadzący wówczas, gdy z powodu zbyt małej liczby zgłoszonych uczniów lub braku nauczyciela nie ma możliwości zorganizowania nauczania języka mniejszości lub języka regionalnego w sposób określony w § 3 i 4 projektu rozporządzenia. Dyrektor przedszkola lub szkoły będzie zobowiązany do przekazania organowi prowadzącemu w terminie do 30 września danego roku szkolnego listę dzieci lub uczniów zgłoszonych na naukę języka mniejszości lub języka

regionalnego. W grupie przedszkolnej i w zespole międzyprzedszkolnym nauka języka mniejszości lub języka regionalnego prowadzona jest w formie dodatkowej nauki języka, w wymiarze 6 zajęć przedszkolnych. W zespole międzyszkolnym nauka języka mniejszości lub języka regionalnego prowadzona jest w formie dodatkowej nauki języka, o której mowa w § 4 ust 1 pkt 1 projektu rozporządzenia dla uczniów szkół tego samego typu. Liczba uczniów w zespole międzyprzedszkolnym lub międzyszkolnym nie może być mniejsza niż 3 i większa niż 16 uczniów.

Dotychczasowe przepisy nie określały wymiaru godzin nauczania historii i kultury własnej w zespole międzyszkolnym, mimo że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty przedmiot ten dotyczy w równym stopniu wszystkich uczniów objętych nauką języka mniejszości lub języka regionalnego, bez względu na sposób i warunki jej organizowania (w klasie, oddziale, grupie międzyklasowej lub w zespole międzyszkolnym). W projekcie rozporządzenia wymiar godzin nauki własnej historii i kultury prowadzonej w zespołach międzyszkolnych jest identyczny jak wymiar tej nauki prowadzonej w szkołach. Sposób określenia godzin zajęć (w formie tabelarycznej w załączniku) został skorelowany z formą przyjętą w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania.

Tym samym, uczniom, którzy realizują zajęcia w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub nauki języka regionalnego oraz naukę własnej historii i kultury, zapewnione zostaną takie same warunki (liczebność grupy) i wymiar nauczania, bez względu na to, czy zajęcia te są prowadzone w przedszkolu lub szkole czy w zespole międzyprzedszkolnym lub międzyszkolnym.

W celu umożliwienia uczniom szerokiego dostępu do nauki języka mniejszości lub regionalnego, w § 9 projektu przewidziano, że w uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego przedszkole lub szkołę, liczba uczniów w oddziałach, grupach międzyoddziałowych, międzyklasowych, zespołach międzyszkolnych i międzyprzedszkolnych może być mniejsza niż określona w § 7 ust. 1-3 i § 8 ust. 5 projektu rozporządzenia.

Dodatkowo, w § 9 ust. 2 wprowadzono rozwiązanie, który stanowi, że w uzasadnionych przypadkach (np. pojedyncze zgłoszenia uczniów danej mniejszości w gminie lub brak nauczyciela) organy prowadzące przedszkola lub szkoły mogą wspólnie prowadzić zespoły międzyprzedszkolne i międzyszkolne, ustalając w drodze porozumienia zasady ich prowadzenia.

W projektowanym rozporządzeniu (w § 10) zastosowano analogiczny do obecnie obowiązującego przepis dotyczący programów nauczania wykorzystywanych w nauczaniu:

języka mniejszości, języka regionalnego, własnej historii i kultury oraz geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa. Przepis określa, że nauczanie to odbywa się na podstawie programów nauczania dopuszczonych do użytku w szkole przez dyrektora szkoły.

Przepis § 11 stanowi, analogicznie do § 10 obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r., że w wykonywaniu zadań, o których mowa w § 1 projektowanego rozporządzenia, organy prowadzące oraz dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek publicznych współdziałają z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

W § 12 powtórzono dotychczasową normę § 11 ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r., dotyczące dodatkowych zadań przedszkoli i szkół na rzecz dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego. W szczególności w przedszkolu i szkole można zatrudnić w charakterze pomocy nauczyciela asystenta edukacji romskiej. Asystent edukacji romskiej udziela dzieciom i młodzieży pochodzenia romskiego pomocy w kontaktach ze środowiskiem przedszkolnym lub szkolnym, a także współdziała z ich rodzicami oraz z przedszkolem lub szkołą.

Przepisy § 13 dotyczą nauki języka i kultury kraju pochodzenia dla uczniów niebędących obywatelami polskimi i wskazują, że ramy prawne tego działania stanowią przepisy wydane na podstawie art. 165 ust. 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe. Jest to rozwiązanie zgodne z obecnie obowiązującym przepisem § 12 ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r.

Przepis § 14 stanowi powtórzenie zapisów w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. (§ 13) i określa, że poczucie tożsamości religijnej uczniów jest podtrzymywane przez organizację nauki religii zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. poz. 155, z późn. zm.) wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Przepis § 15 projektu stanowi, że przepisy dotychczasowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r., stosuje się do dotychczasowych gimnazjów, klas dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych oraz klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych, do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach i klasach.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwej organizacji pracy szkoły, w tym szkół nowego ustroju szkolnego, planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2017 r.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorstw.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maciej Kopec – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Małgorzata Krasuska, radca ministra, Departament Kształcenia Ogólnego, tel. 34 74 144</p>	<p>Data sporządzenia 11 sierpnia 2017 r.</p> <p>Źródło: Decyzja Ministra Edukacji Narodowej</p> <p>Nr w wykazie prac Ministerstwa Edukacji Narodowej - 11</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem regulacji jest wykonanie upoważnienia ustawowego i uwzględnienie w jego przepisach zmian wprowadzonych przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 i 949).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 263). Projektowane przepisy umożliwią szkołom organizowanie nauki języka mniejszości oraz własnej historii i kultury uczniom należącym do mniejszości narodowych, etnicznych i społeczności posługującej się językiem regionalnym (kaszubskim). W projekcie ustalono m.in.:

- 1) formy organizacyjne nauczania, prowadzonego w przedszkolach, szkołach oraz zespołach międzyprzedszkolnych i międzyszkolnych;
- 2) wymiar godzin przeznaczonych na nauczanie języka mniejszości narodowej, nauki języka mniejszości etnicznej, nauki języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury w szkołach w przedszkolach i w poszczególnych typach szkół określono w załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia;
- 3) tryb organizacji nauczania (wymagana liczebność oddziałów, grup międzyoddziałowych i międzyklasowych);
- 4) wzór wniosku rodziców, dotyczącego organizacji nauki języka mniejszości oraz własnej historii i kultury oraz wzór oświadczenia rodziców o wycofaniu tego wniosku.

W projekcie doprecyzowano także zapisy dotyczące terminu zgłoszenia ucznia na zajęcia oraz terminu ewentualnej rezygnacji z tych zajęć. Wskazano również zasady dotyczące programów wykorzystywanych w nauczaniu: języka mniejszości, języka regionalnego, własnej historii i kultury oraz geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Poszczególne kraje przyjmują własne regulacje dotyczące realizacji praw uznanych w nich mniejszości narodowych i etnicznych w tym również w zakresie możliwości i sposobu nauki języka mniejszości i języka regionalnego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dzieci i młodzież należące do poszczególnych mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym	81.300	System Informacji Oświatowej	Umożliwienie udziału w zajęciach służących podtrzymywaniu poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów
Dyrektorzy szkół i przedszkoli	1 345 szkół 278 przedszkoli	System Informacji Oświatowej	Stworzenie warunków do nauki języka mniejszości oraz historii własnej i kultury (zatrudnienie

			nauczycieli, zapewnienie programów nauczania, umieszczenie tych zajęć w szkolnych planach nauczania
Nauczyciele wspomagający i asystenci edukacji romskiej	ok. 200	Dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji	Prowadzenie zajęć służących podtrzymaniu poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów oraz wspomagających edukację dzieci i młodzieży romskiej
Organy nadzoru pedagogicznego	16	Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej	Sprawowanie nadzoru nad organizowaniem zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego oraz własnej historii i kultury
Organizacje reprezentujące poszczególne mniejszości narodowe i etniczne oraz społeczność posługującą się językiem regionalnym	ok. 240	Dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji	Współdziałanie z administracją centralną i organami prowadzącymi szkoły w kwestiach związanych z podtrzymaniem poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania związkom zawodowym i partnerom społecznym, tj. przez:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. Ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”;
- 6) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 7) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 8) Krajową Sekcję Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 9) Komisję Krajową Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 10) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 11) Zarząd Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 12) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 13) Niezależny Samorządny Związek Zawodowemu „Solidarność”;
- 14) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 15) Unię Metropolii Polskich;
- 16) Unię Miasteczek Polskich;
- 17) Związek Miast Polskich;
- 18) Związek Województw Polskich;
- 19) Związek Powiatów Polskich;
- 20) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 21) Społeczne Towarzystwo Oświatowemu;
- 22) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 23) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 24) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 25) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 26) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 27) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 28) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 29) Związek Pracodawców, Business Center Club;
- 30) Konfederację Lewiatan;
- 31) Związek Rzemiosła Polskiego.

Projekt rozporządzenia wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został przesłany także do Rady Dialogu Społecznego, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznika Praw Dziecka oraz Rzecznika Praw Obywatelskich, a także umieszczony na stronie Biuletynu

Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Podsumowanie konsultacji społecznych i opiniowania zostało opisane w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Dochody jednostek samorządu terytorialnego, w tym część oświatowa subwencji ogólnej z uwzględnieniem wag przewidzianych dla uczniów należących do danych mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym i uczniów romskich, dla których szkoła podejmuje dodatkowe zadania edukacyjne.

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje wzrostu wydatków dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego ponad kwoty przeznaczane dotąd na realizację przez przedszkola, szkoły i placówki zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Cześć zmian w projekcie rozporządzenia dotyczących m.in: organizacji oddziałów w szkołach dla uczniów należących do mniejszości narodowej lub etnicznej, może powodować pozytywne skutki finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego. Dotychczas gdy np. w danej klasie szkoły podstawowej było 7 uczniów należących do mniejszości narodowej lub etnicznej korzystających z formy dodatkowej nauki języka mniejszości, szkoła była zobowiązana do zorganizowania odrębnego oddziału. Dotyczy to obecnie ponad 80% populacji wszystkich uczniów objętych nauczaniem języka mniejszości i języka regionalnego. W projekcie przewidywana jest zmiana, że w takim przypadku szkoła może zorganizować dodatkową naukę języka mniejszości bez konieczności tworzenia odrębnego oddziału. Brak konieczności tworzenia oddziałów w ww. przypadku oznacza mniejsze wydatki dla samorządu. Jednocześnie w rozporządzeniu określono wymiar godzin nauczania historii i kultury własnej w zespole międzyszkolnym oraz możliwość tworzenia międzyszkolnych zespołów nauczania tylko między uczniami tego samego etapu edukacyjnego. Zmiany w tym zakresie mogą spowodować ujemne skutki finansowe, jednakże ostatecznie spodziewany jest pozytywny bilans finansowy dla samorządów w związku ze zmianami. Możliwość tworzenia zespołów międzyszkolnych jest mechanizmem, który pozwala optymalizować koszty organizacji nauki języka mniejszości lub języka regionalnego dla samorządów w przypadku, gdy w poszczególnych szkołach jest mała liczebność deklarujących udział w nauce języka danej mniejszości. Natomiast korzyści wynikające z braku konieczności organizowania oddziałów w

przypadku wyboru dodatkowej nauki języka przewyższą ewentualne koszty związane ze zmianami w tym projekcie.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Brak wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

nie dotyczy

Komentarz:
Brak komentarza

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu	Brak wpływu projektowanej regulacji na wymienione obszary.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planowane wejście w życie przepisów rozporządzenia z dniem 1 września 2017 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie zakłada się ewaluacji efektów wprowadzenia zmian.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak załączników.	

**Raport z konsultacji publicznych i opiniowania
projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków
i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań
umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej
i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz
społeczności posługującej się językiem regionalnym.**

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt rozporządzenia w dniu 30 czerwca 2017 r. został przekazany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) i do zaopiniowania przez partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. Ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”;
- 6) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 7) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 8) Krajową Sekcję Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 9) Komisję Krajową Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 10) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 11) Zarząd Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 12) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 13) Niezależny Samorządny Związek Zawodowemu „Solidarność”;
- 14) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 15) Unię Metropolii Polskich;
- 16) Unię Miasteczek Polskich;
- 17) Związek Miast Polskich;
- 18) Związek Województw Polskich;
- 19) Związek Powiatów Polskich;
- 20) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 21) Społeczne Towarzystwo Oświatowemu;
- 22) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 23) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 24) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 25) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 26) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 27) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 28) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 29) Związek Pracodawców, Business Center Club;
- 30) Konfederację Lewiatan;

31) Związek Rzemiosła Polskiego.

Projekt został przesłany także do Rady Dialogu Społecznego, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznika Praw Dziecka oraz Rzecznika Praw Obywatelskich, a także umieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został przekazany także do zaopiniowania przez:

- 1) Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 19 lipca 2017 r. projekt rozporządzenia został uzgodniony.

Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych do dnia 7 sierpnia nie zgłosiła uwag do projektu.

Zestawienie wszystkich zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem Ministerstwa Edukacji Narodowej zawiera załącznik do raportu.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Powyższa opinia została wyrażona przez Ministra Spraw Zagranicznych w piśmie nr DPUE.920.1106.2017/2/rj z dnia 14 lipca br.

Projekt rozporządzenia nie wymagał przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Zestawienie uwag

do projektu rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko MEN
1.	Królewska Fundacja Romów	Fundacja postuluje uwzględnienie w projekcie problematyki dodatkowej i uzupełniającej edukacji uczniów ze społeczności romskiej, w szczególności wnoszącej o wprowadzenie dodatkowej nauki języka polskiego, historii i geografii w języku polskim i romskim, także w wychowaniu przedszkolnym w dwóch językach.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Przyjmując uzasadnienie uwagi, dotyczące specyficznej sytuacji społeczności romskiej należy pamiętać, że obowiązek organizacji przez szkoły zajęć wyrównawczych wynika z odrębnych przepisów - rozporządzenia z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. § 10 ww.</p> <p>rozporządzenia stanowi, że zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.</p> <p>Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8. Dostęp do zajęć wyrównawczych jest równy dla wszystkich uczniów.</p>

<p>2. Fundacja PROSVITA</p>	<p>§ 1.2 Przy zapisie, że szkoła będzie „mogła” organizować zajęcia z przedmiotu „geografia” w większości przypadków, szczególnie jeżeli nauka organizowana jest w formie zespołu międzyszkolnego (80% uczniów ukraińskiej mniejszości narodowej), zajęcia te pozostaną w sferze fikcji, a zapis będzie martwy.</p> <p>§ 1.3 projektu – podobnie jeżeli chodzi o zajęcia artystyczne.</p> <p>§ 2.1 projektu – termin składania deklaracji do 20 września może spowodować (i spowoduje), że nauczyciele będą zatrudniani po 1 września co będzie skutkowało umową do końca czerwca (a nie do końca sierpnia). Szkoła, jeżeli będzie mogła czynić oszczędności to je poczyni. Dwa – jest duże prawdopodobieństwo, że dyrektor organizuje nauczanie języka mniejszości po 20 września, a nie od początku roku szkolnego. Kolejne – niezrozumiale jest składanie deklaracji przez rodziców (pełnoletnich uczniów) szkół z językiem nauczania lub dodatkowym nauczaniem języka mniejszości. Język w tych szkołach jest obowiązkowy co wynika z ramowych planów nauczania.</p>	<p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Przepisy dot. możliwości organizacji nauki geografii państwa, z którego obszaru kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa oraz zajęć artystycznych nie zostały zmienione w stosunku do przepisów obecnie obowiązujących.</p> <p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Termin składania wniosków do 20 września będzie dotyczył głównie uczniów dopiero rozpoczynających naukę języka mniejszości. Uczniowie kontynuujący tę naukę nie składają ponownie wniosków, a dyrektor ma obowiązek zatrudnić nauczyciela i zorganizować zajęcia od początku roku szkolnego (chyba, że nie ma w szkole złożonego żadnego wniosku przed 1 września). Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że na poziomie przepisów ustawowych (ani w ustawie o systemie oświaty, ani w ustawie – Prawo oświatowe) nie występuje pojęcie szkół z językiem nauczania lub dodatkowym nauczaniem języka mniejszości. Wszystkie szkoły publiczne w Polsce są ogólnodostępne. Język mniejszości jest obowiązkowy tylko dla uczniów, których rodzice złożyli pisemną deklarację w sprawie.</p> <p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u></p>
-----------------------------	--	--

	<p>§ 2.6 Możliwość wycofywania deklaracji przez uczniów (rodziców) jest krokiem wstecz i może doprowadzić do dezorganizacji nauczania, szczególnie w zespołach międzyszkolnych. Poza tym - § 2.4 zapisane jest, że język z chwilą złożenia deklaracji jest obowiązkowy. Zatem – może analogicznie wprowadzić możliwość rezygnacji z nauki matematyki lub fizyki? Przypominam też, że obowiązek nauki języka mniejszości w szkołach wynika z ramowych planów nauczania – a więc nie ma możliwości wycofywania w nich deklaracji. Nauczanie języka w szkołach z językiem mniejszości to nie deklaratywność, a obowiązek! Natomiast w zespołach międzyszkolnych – nie można promować podobnych rozwiązań dla wygody rodziców. Wprowadzenie takich zapisów znacznie osłabia nauczyciela. Można natomiast optować za zwiększeniem liczby godzin na nauczanie języka.</p>	<p>Wprowadzenie możliwości złożenia oświadczenia o rezygnacji z nauki języka mniejszości jest konsekwencją licznych pism rodziców, wniosków dyrektorów szkół, zapytań i interpelacji poselskich w tej sprawie.</p>
<p>3. Przedstawiciele Strony mniejszościowej Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Współprzewodniczący Komisji Rafał Bartek.</p>	<p>1. W załączniku nr 1 do rozporządzenia, w części zawierającej prośbę rodzica znajduje się przypis nr 1) dający rodzicowi możliwość oznaczenia przedmiotów, jakie mają być zorganizowane w szkole: 1) języka ... 2) własnej historii i kultury. Tego rodzaju przypis może spowodować, że część rodziców będzie wnioskować o oba przedmioty, część może jednak zaznaczać tylko język mniejszości, rezygnując tym samym z przedmiotu własna historia i kultura. Może to spowodować, że grupy uczniów chodzących na język mniejszości będą różne pod względem składu od grup uczęszczających na przedmiot własna historia i kultura. To z kolei może powodować trudności organizacyjne w pracy szkoły (ulożenie planu lekcji, zorganizowanie opieki dla uczniów). Proponujemy, aby z załącznika nr 1 usunąć przypis nr 1. Zwracamy też uwagę na rozbieżności w zapisach ustawy o systemie oświaty (art. 13 ust. 2; pkt 2) - "w grupach, oddziałach lub szkołach – z dodatkową nauką języka oraz własnej historii i kultury" oraz w § 2 ust. 6 analizowanego projektu rozporządzenia, w którym przedmiot "język mniejszości" dwukrotnie zestawiany jest z przedmiotem "własna historia i kultura" za pomocą spójnika "lub". Proponujemy zastąpienie spójnika "lub" spójnikiem "oraz".</p>	<p><u>Uwaga uwzględniona.</u> Zapisy w zał. nr 1 zostaną zmienione zgodnie z uwagą</p>

	<p>2. W załączniku nr 3 ustalono roczny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury dla wybranych klas. Ponieważ wymiar tych godzin nie pokrywa się z ilością tygodni nauki w roku szkolnym, dyrektorzy szkół będą musieli, po zrealizowaniu godzin historii i kultury, modyfikować plany lekcji w trakcie roku szkolnego. Można tego uniknąć, organizując zajęcia historii i kultury przez wszystkie tygodnie roku szkolnego. Proponujemy zastąpienie rocznego wymiaru godzin nauki własnej historii i kultury tygodniowym wymiarem godzin i przypisanie do tego przedmiotu 1 godziny tygodniowo w tych samych klasach co w załączniku nr 3. (ewentualnie zostawienie zapisu o dotychczasowych 30h.)</p> <p>3. Kolejna uwaga dotycząca również przedmiotu własna historia i kultura dotyczy kwestii klas w których przedmiot miałby być nauczany. Zajęcia te nie powinny być w naszej opinii planowane do realizacji w klasie czwartej. Za małe dzieci, przejście z edukacji wczesnoszkolnej do klasy czwartej jest dużym obciążeniem dla uczniów na co zwracają uwagę nauczyciele uczyący w szkołach podstawowych. Obciążanie dzieci dodatkowym przedmiotem uważamy za bezasadne, tym bardziej, że wg nowej podstawy programowej uczniowie w tej klasie będą mieli wyłącznie historię Polski, a historia powszechna wchodzi w klasie piątej i wtedy jest łatwiej o korelację pomiędzy przedmiotami historia i własna historia i kultura mniejszości. Uważamy również, że nie ma uzasadnienia do tego, żeby rozdzielać naukę tego przedmiotu jednym rokiem. Aby realizować ciekawe projekty zajęcia te powinny odbywać się dwa lata z rzędu. Proponujemy klasę piątą i szóstą. Uważamy, że byłoby to najlepsze rozwiązanie dla tego przedmiotu. Rozważano również klasę szóstą i siódmą, ale istnieje zagrożenie, że w związku z wprowadzeniem w klasie siódmej drugiego języka obcego co stanowi dodatkowe obciążenie dla dzieci i zwiększony wymiar godzin lekcyjnych w klasach 7 i 8.</p> <p>4. Zapis § 1. ust. 2 projektu rozporządzenia likwiduje przywileje nadane wraz § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół:</p>	<p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Nie przewiduje się zwiększenia ani zmniejszenia wymiaru godzin nauki własnej historii i kultury. Dotychczasowy 30 godzinny wymiar dotyczył całego etapu edukacyjnego, czyli np. 30 w SP, 30 w gimnazjum i 30 w LO, razem 90 w cyklu kształcenia ogólnego. W projektowanym rozporządzeniu wymiar wynosi: 50 w SP i 40 w LO, czyli 90 w całym cyklu kształcenia.</p> <p><u>Uwaga uwzględniona.</u></p>
		<p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Przywołany przepis § 3 ust. 1</p>

§ 1. ust. 2 Szkoły publiczne mogą prowadzić dla uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, w wymiarze do 15 godzin na II i III etapie edukacyjnym, jeżeli organ prowadzący szkołę przyzna godziny na realizację tej nauki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), zwanej dalej „ustawą”.

vs.

§ 3 ust. 1 pkt 4) Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, a w przypadku szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – od 6 do 12 godzin, na:

(...)

naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Takie sformułowanie przepisów uznajemy za niejasne i niezasadne. Proponuje się aby ze względu na organizację nauczania przedmiot ten mógł być nauczany w wymiarze jednej godziny tygodniowo przez jeden pełny rok szkolny w szkole podstawowej i jednej godziny tygodniowo przez jeden pełny rok szkolny w szkole ponadpodstawowej.

5.§ 2.2 - większość nauczycieli pozytywnie odniosła się do terminu składania wniosków, wychodząc przy tym z założenia, że zainteresowani rodzice będą składali wnioski przy zapisie uczniów do szkoły, a z tego przedłużonego terminu skorzystają rodzice „spóźnialscy” i wcześniej nieprzekonani. Jednak termin wycofywania wniosków (§ 2.2) budzi większe wątpliwości. Pozwolę sobie tutaj na cytat opinii przesłanej przez jedną z nauczycielek języka mniejszości: „Paragrafy 2.2 i 2.6. uniemożliwiają pełne zatrudnienie nauczyciela j. mniejszości narodowej do dnia 30.09 każdego roku szkolnego.”

rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania wymienia katalog zajęć, na które organ prowadzący może przyznać łącznie nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału:

- 1) okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- 3) realizację zajęć języka migowego;
- 4) naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa.

Uwaga nieuwzględniona.
Termin składania wniosków do 20 września będzie dotyczył głównie uczniów dopiero rozpoczynających naukę języka mniejszości. Uczniowie kontynuujący tę naukę nie składają ponownie wniosków, a dyrektor ma

	<p>ponieważ arkusz organizacyjny powstaje w szkole do końca kwietnia, a terminy składania lub rezygnacji z zajęć j. mniejszości są późniejsze. Żadna gmina nie będzie się czuła zobowiązana do zatrudnienia nauczyciela uczącego języka mniejszości w pełnym wymiarze godzin na kolejny rok szkolny, czyli corocznie będziemy niepewni jako nauczyciele, co do naszego dalszego pełnego lub też nie zatrudnienia?" W tej sytuacji wydaje się zasadne aby możliwość wycofania wniosków w miesiącu wrześniu ograniczyć tylko i wyłącznie do pierwszoklasistów i dzieci rozpoczynających naukę języka mniejszości. Dla pozostałych dzieci powinna obowiązywać już zasada, iż wycofanie wniosku nawet 5 września będzie skutkowało dopiero od kolejnego roku szkolnego. Takie rozwiązanie zdecydowanie ułatwiłoby planowanie dyrektorom i pozwoliło na spokojniejszą pracę nauczycielom języka mniejszości.</p> <p>6. Zmiany dotyczące przedszkoli:</p> <p>a. Wymiar godzin: wg poprzedniego rozporządzenia zajęcia w przedszkolu prowadzone były w wymiarze 4 godzin tygodniowo (§ 3.1. podpunkt 3). Wg projektu nowego rozporządzenia (§ 3.2.) jest prowadzona w wymiarze 6 zajęć przedszkolnych tygodniowo – brak precyzji ze względu na konieczność szukania informacji w innych rozporządzeniach (czas zajęć języka mniejszości w przedszkolu został określony w paragrafie 9 ust. 2 rozporządzenia MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli i wynosi:</p> <p>1) z dziećmi w wieku 3-4 lat - około 15 minut; 2) z dziećmi w wieku 5-6 lat - około 30 minut).</p> <p>W praktyce oznacza to znaczne zmniejszenie liczby godzin nauczania języka mniejszości narodowej w przedszkolu. W związku z powyższym postulujemy o nie zmniejszanie ilości godzin nauki języka mniejszości w przedszkolach i pozostawienie dotychczas obowiązującego zapisu.</p> <p>b. Liczba zgłoszonych dzieci (§ 7.1. podpunkt 1): zmiana na niekorzyść -- w projekcie nowego rozporządzenia zwiększono znacznie liczbę dzieci z 7 do 14. Ta zmiana w kontekście słabego rozwoju edukacji w dwóch językach i w języku mniejszości jest w naszej opinii</p>	<p>obowiązek zatrudnić nauczyciela i zorganizować zajęcia od początku roku szkolnego (chyba, że nie ma w szkole złożonego żadnego wniosku przed 1 września).</p> <p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Zgodnie z brzmieniem art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty szkoła i placówka publiczna umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności naukę języka oraz własnej historii i kultury. Zmiana wobec dotychczasowych przepisów, polegająca na obowiązkowi tworzenia w przedszkolach i szkołach odrębnych oddziałów tylko wtedy, gdy nauka języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego odbywa się w</p>
--	--	---

zupelnie nie uzasadniona. W związku z powyższym postulujemy aby prób ilości dzieci pozostawić na poziomie 7.

formach określonych w § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 została skonsultowana z dyrektorami szkół prowadzącymi to nauczanie i została przez nich pozytywnie zaopiniowana. W praktyce przepis dotyczący, który wymagał tworzenia odrębnych oddziałów w przedszkolach i szkołach, kiedy na dodatkowe zajęcia (w wymiarze 3 lub 4 godzin tygodniowo) zgłaszano 7 osób, powodowała nieuzasadnione nierówności w warunkach nauki, opieki i wychowania dzieci i uczniów. Nauka języka w takim wymiarze godzin, w praktyce, nie wymaga od przedszkola, ani szkoły tworzenia odrębnego oddziału. Zajęcia dla uczniów mniejszości mogą bowiem być zorganizowane na pierwszych lub ostatnich godzinach w wybrane dni tygodnia. Ponadto, w opinii MEN tworzenie tak nielicznych (siedmioosobowych) oddziałów w przedszkolach wyłączenie w celu odrębnej realizacji nauki języka prowadzonej w wymiarze 6 zajęć przedszkolnych w istotny sposób ograniczy liczbę miejsc dla dzieci w przedszkolach. Zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli oddział przedszkola może liczyć 25 dzieci.

<p>W przypadku, gdy przedszkole dysponuje np. 50 miejscami (może utworzyć dwa 25-cio osobowe oddziały), a na naukę języka mniejszości zgłosi się 7-10 uczniów, dyrektor przedszkola byłby zobligowany do utworzenia dla tych dzieci odrębnego oddziału i nie mógłby wykorzystywać wszystkich posiadanych miejsc. W związku z tym, że od 1 września 2017 r. zgodnie z art. 31 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe wszystkie dzieci w wieku 3-5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego, zwiększenie do 14 liczby dzieci w przedszkolu, dla których organizuje się odrębny oddział, o ile będą uczyć się języka mniejszości w formach określonych w § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 jest w pełni uzasadnione. Jest też w opinii MEN zgodne z zasadami współzycia społecznego, opartymi na równym dostępie do oświaty publicznej i prawie do zbliżonych warunków nauki, wychowania i opieki dla wszystkich dzieci bez względu na pochodzenie narodowe, etniczne czy przynależność do społeczności posługującej się językiem regionalnym.</p> <p>W projekcie przewidziano wyrównanie zakresu, wymiaru i warunków nauczania dzieci</p>	
--	--

	<p>7. Wnioskujemy również aby do projektu rozporządzenia wprowadzić informację odnośnie sposobu zapisów na świadectwach, która zawarta jest w rozporządzeniu z 18.01.2017, a informacja ta nie pojawia się w ogóle w tym projekcie. W naszej opinii będzie to mylące, bo już w tym roku większość szkół błędnie wpisała na świadectwach nazwę przedmiotu (dot. własnej historii i kultury).</p>	<p>i uczniów w grupach międzyoddziałowych i międzyklasowych - bez względu na to, czy grupy te tworzone są w przedszkolach, szkołach, zespołach międzyprzedszkolnych czy zespołach międzyprzedszkolnych. Zapisy te uzyskały akceptację przedstawicieli mniejszości narodowych.</p> <p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Postulat wykracza poza upoważnienie ustawowe dla tego rozporządzenia.</p>
<p>4. Grzegorz Kuprianowicz - Lublin (członek Komisji Wspólnej)</p>	<p>1. W § 1 ust. 2 mowa jest o możliwości nauki geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa. Nieco dziwnym jest sformułowanie dotyczące wymiaru godzin, które brzmi „w wymiarze do 15 godzin na II i III etapie edukacyjnym, jeżeli organ prowadzący szkołę przyzna godziny na realizację tej nauki”. Pojawia się tu kilka problemów. A) Decyzja w tej kwestii jest całkowicie uzależniona od dobrej woli organu prowadzącego, który może zupełnie tę kwestię zignorować. B) Nie wskazano trybu wnioskowania przez rodziców o nauczanie geografii, w § 2 ust. 1, gdzie znalazł się zapis, że nauczanie odbywa się na pisemny wniosek rodzica wspomniano jedynie o nauce języka oraz własnej historii i kultury (w rezultacie geografii nie wymieniono we wzorze wniosku o nauczanie – załączniku nr 1). Należałoby doprecyzować, jaka jest procedura wnioskowania o nauczanie geografii, np. poprzez dodanie zapisu „Nauka geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, organizowana jest na pisemny wniosek rodziców ucznia”. c) Analogicznie jak w przypadku nauki historii i kultury liczba</p>	<p><u>Uwaga uwzględniona w części</u> dotyczącej wymiaru godzin nauki geografii. Na II etapie edukacyjnym do 30 godzin, w liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia – do 15 godzin (zgodnie z wymiarem obecnie obowiązującym). W dotychczasowych przepisach decyzja o przyznaniu godzin na te zajęcia leży była uzależniona od zgody dyrektora szkoły. W opinii MEN konstrukcja do 15 (30) godzin jako elastyczniejsza umożliwi dyrektorowi szkoły zorganizowanie tych zajęć, np. w formie jednodniowej wycieczki, warsztatów, spotkania (np. w wymiarze 5-10 godzin) i będzie to</p>

	<p>godzin geografii nie jest logiczną z punktu widzenia organizacji roku szkolnego, gdyż przy 15 godzinach lekcje mogłyby się odbywać jedynie przez część semestru.</p> <p>d) Zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem nauka geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, może odbywać się w ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły lub przyznanych przez organ prowadzący. Zgodnie z nowym rozporządzeniem tylko w przypadku „jeżeli organ prowadzący szkołę przyzna godziny na realizację tej nauki”. Jest to więc zawężenie możliwości w porównaniu ze stanem aktualnie obowiązującym.</p> <p>e) Odrębnym problemem jest użyte sformułowanie: „w wymiarze do 15 godzin”, z którego wynika, że organ prowadzący może przyznać np. 5 lub 10 godz. tego przedmiotu. Jest to regres w stosunku obecnie obowiązującego rozporządzenia, gdzie użyto sformułowania nie „do 15 godzin”, lecz „po 15 godzin” (§ 8b). Poza tym zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem uczeń mógł uczyć się geografii „na II, III i IV etapie edukacyjnym”, czyli przy dobrej woli organu prowadzącego lub dyrektora szkoły – przez 45 godzin w ciągu całej edukacji. Zgodnie z nowym rozporządzeniem maksymalna liczba godzin geografii to 30 godzin.</p> <p>f) Brakuje w rozporządzeniu informacji do jakich zajęć ucznia ma być zaliczana geografia (w odniesieniu do języka oraz historii i kultury zawarto tę informację w § 2 ust. 5).</p> <p>g) Propozycja nowego zapisu § 1 ust. 2: „ 2. Szkoły publiczne mogą prowadzić dla uczniów należących do mniejszości narodowych naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, na pisemny wniosek rodziców uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo w ciągu jednego semestru na II i III etapie edukacyjnym. Złożenie wniosku jest równoznaczne z zaliczeniem tych zajęć do dodatkowych zajęć edukacyjnych ucznia”.</p>	<p>zgodne z przepisami, natomiast nie zniechęca szkół do organizowania w ogóle tej nauki przy sztywnym założeniu, że zajęcia te można zorganizować wyłącznie w wymiarze 15 godzin. Zajęcia geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa są przewidziane wyłącznie dla uczniów tej mniejszości uczestniczących w zajęciach języka mniejszości oraz własnej historii i kultury. Składanie dodatkowych wniosków w tej sprawie nie jest wymagane. Osobą inicjującą przeprowadzenie takich zajęć mogą być zarówno rodzice, uczniowie, nauczyciele, dyrektor szkoły, organ prowadzący czy na podst. § 11 rozporządzenia organizacje mniejszości.</p>
--	---	--

<p>2. Niniejszy ustęp dotyczy wyłącznie mniejszości narodowych, stąd nie ma potrzeby wymieniania w nim mniejszości etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, jak uczyniono to w projekcie rozporządzenia. Nota bene w tym ustępie (§ 1 ust. 2) użyto liczby mnogiej: „społeczności posługujących się językiem regionalnym”, co nie jest zgodne z aktualnym stanem prawnym.</p> <p>3. Pewne wątpliwości może budzić zapis § 6. Intencje tego paragrafu są zrozumiałe, jednak należy brać pod uwagę, że zdarzają się sytuacje, iż dyrektorzy szkół nie są pozytywnie nastawieni do nauki języków mniejszości i realizacja tego zapisu może dać okazję do zniechęcania rodziców do wnioskowania o naukę języków mniejszości lub rezygnacji z takiego nauczania.</p> <p>4. Bardzo pozytywnym jest zapis § 7. ust. 4, dotyczący tworzenia grup międzyoddziałowych i międzyklasowych, mówiący, iż odbywa się ono „w ramach danego etapu edukacyjnego”. Środowiska mniejszości postulowały to od wielu lat. Jest jednak jedna wątpliwość: dotychczas jeden etap edukacyjny obejmował uczniów trzech roczników, obecnie w przypadku etapu II obejmuje on uczniów pięciu roczników – klas IV-VIII. Praca nauczyciela, który ma w jednej grupie uczniów z klasy IV i klasy VIII będzie bardzo trudna.</p> <p>5. Funkcjonowanie międzyprzedszkolnych i międzyszkolnych zespołów nauczania dotyczy § 8. Warto zgłosić kilka postulatów.</p> <p>A. Środowiska mniejszości postulowały doprecyzowanie zasad funkcjonowania tej formy nauczania, gdyż ma ona szczególny charakter i budzi wiele praktycznych wątpliwości. W przypadku np. mniejszości ukraińskiej jest to najbardziej rozpowszechniona forma nauczania języka mniejszości. Potrzebnym jest bardziej szczegółowe określenie zasad funkcjonowania międzyprzedszkolnych i międzyszkolnych zespołów nauczania w nowelizacji rozporządzenia, która będzie dokonana w przyszłości.</p> <p>B. W praktyce zajęcia w ramach międzyprzedszkolnych i</p>	<p><u>Uwaga uwzględniona.</u> W przepisie zachowano dotychczasową konstrukcję § 1 ust. 2 rozporządzenia. Przepis zostanie stosownie zmieniony.</p> <p>Stanowisko MEN: Wprowadzenie obowiązku informowania rodziców w zakresie wymienionym w § 6 jest konsekwencją licznych pism rodziców, wniosków dyrektorów szkół, zapytań i interpelacji poselskich w tej sprawie</p> <p>Stanowisko MEN: w projekcie przewidziano zmniejszenie w zespole międzyszkolnym maksymalnej liczby uczniów (z 20 do 16), co powinno istotnie poprawić warunki nauki i opieki w tych zespołach.</p> <p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Zespół międzyszkolny jest formą organizacyjną odbywania zajęć przez uczniów, o której kształcie, lokalizacji, harmonogramie pracy decyduje organ prowadzący.</p>
--	---

	<p>międzyszkolnych zespołów nauczania nierazko odbywają się poza szkołą lub przedszkolem, np. w siedzibie organizacji mniejszości lub w pomieszczeniach związków wyznaniowych, co wynika z lokalnych uwarunkowań i praktycznych możliwości organizacji nauczania.</p> <p>Wydaje się, że dla usankcjonowania istniejącej praktyki należy w tym paragrafie dodać nowy ustęp:</p> <p>„5. Zajęcia w ramach międzypredszkolnych i międzyszkolnych zespołów nauczania mogą odbywać się poza siedzibą szkoły lub przedszkola, jeżeli wnioskuje o to organizacja mniejszości narodowej lub etnicznej, lub społeczności posługującej się językiem regionalnym”.</p> <p>C. Mniejszości zwracały też uwagę na sytuację, gdy w jednej miejscowości działają szkoły prowadzone przez różne organy prowadzące i zdarza się, iż jest potrzeba powołania wspólnego międzyszkolnego czy międzypredszkolnego zespołu nauczania dla uczniów/dzieci ze szkół/przedszkoli, prowadzonych przez różne organy prowadzące. Potrzebne jest więc uregulowanie tej kwestii, analogicznie jak w przypadku nauczania religii. Odpowiedni zapis znalazł się w projekcie nowelizacji rozporządzenia, przygotowanej w 2015 r. Warto ten zapis wprowadzić do niniejszego projektu rozporządzenia:</p> <p>„6. W uzasadnionych przypadkach organy prowadzące szkoły/przedszkola mogą wspólnie prowadzić zespoły międzypredszkolne i międzyszkolne, ustalając w drodze porozumienia zasady ich prowadzenia.”.</p>	<p><u>Uwaga uwzględniona</u> dotyczy włączenia nowego zapisu w § 9: „W uzasadnionych przypadkach organy prowadzące przedszkola lub szkoły mogą wspólnie prowadzić zespoły międzypredszkolne i międzyszkolne, ustalając w drodze porozumienia zasady ich prowadzenia”.</p>
	<p>D. Problemem w zespołach międzyszkolnych jest łączenie dzieci o różnicowanym wieku. Proponuję, aby ust. 4 uzupełnić o zapis, który był zaproponowany w nowelizacji rozporządzenia, przygotowanej w 2015 r. – „(w grupach odpowiadających poszczególnym klasom lub w grupach łączących uczniów z klas danego etapu edukacyjnego)”, wtedy ustęp ten uzyskałby następujące brzmienie:</p> <p>„4. Liczba uczniów w zespole międzypredszkolnym lub międzyszkolnym (w grupach odpowiadających poszczególnym klasom lub w grupach łączących uczniów z klas danego etapu edukacyjnego) nie może być mniejsza niż 3 i większa niż 16 uczniów.”.</p>	<p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Międzypredszkolny lub międzyszkolny zespół nauczania obejmuje nauczaniem od 3 do 16 uczniów (bez podziału na grupy). Nauczyciele prowadzący nauczanie w zespołach są objęci doskonaleniem zawodowym w swoich macierzystych szkołach. Koszty dojazdu uczniów na zajęcia, o ile odbywają się w ramach</p>

	<p>E. Organizacje mniejszości postulują także wprowadzenie zapisu obligującego organy prowadzące do zapewnienia zespołom międzyuczelninym i międzyprzedszkolnym pomocy naukowych, koszty dojazdu na zajęcia (gdy zespół międzyuczelninny działa poza miejscem zamieszkania), finansowania podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli, udzielania delegacji dla nauczycieli, finansowania udziału uczniów w konkursach, które silną rzeczą odbywają się poza miejscem zamieszkania.</p> <p>6. W projekcie rozporządzenia utrzymano – jako § 11 – zapis dotyczący współpracy organów prowadzących oraz dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek publicznych z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Wydaje się, że istnieje potrzeba rozbudowania tego paragrafu przy okazji nowelizacji rozporządzenia w przyszłości.</p> <p>Organizacje mniejszości często odgrywają kluczową rolę w organizacji nauczania języka mniejszości, w praktyce zdarza się jednak, że są ignorowane przez organy prowadzące czy dyrektorów szkół i przedszkoli. W przypadku nauczania w formie zespołów międzyuczelninnych czy międzyprzedszkolnych w praktyce zdarza się, że to właśnie organizacje mniejszości w rzeczywistości organizują ich działalność.</p> <p>Wydaje się, że warto, aby już teraz dokonać pewnej modyfikacji § 11 – zamiast sformułowania „dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek publicznych” użyć sformułowania „przedszkola, szkoły i inne placówki publiczne”. Literalne rozumienie dotychczasowego zapisu oznaczałoby, że współpraca z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym może odbywać się wyłącznie na poziomie dyrektorów, natomiast na niższych szczeblach już nie. Warto to doprecyzować.</p> <p>7. Nie rozstrzygnięto w projekcie kwestii, czy dotychczasowe wnioski o nauczanie języka mniejszości złożone już przez rodziców obowiązują do końca nauki w danej szkole czy przedszkolu, czy też od 1 września 2017 r. muszą być składane nowe wnioski zgodnie z nowym wzorem</p>	<p>zespołu zorganizowanego poza siedzibą szkoły (ponad 3 km od miejsca zamieszkania ucznia) ponosi organ prowadzący – zgodnie z ogólnymi zasadami ustawowymi, dotyczącymi dowożenia uczniów.</p> <p><u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Dyrektor szkoły jest osobą, która kieruje działalnością szkoły oraz reprezentuje ją na zewnątrz (art. 39 ust. 1 ustawy o systemie oświaty i art. 68 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe). Do współpracy z organizacją mniejszości dyrektor może wskazać nauczyciela lub nauczycieli powierzając im pewne zadania.</p> <p>Stanowisko MEN: Rodzice uczniów, którzy nie zmieniają szkoły, nie muszą składać ponownie wniosków, co wynika z</p>
--	--	--

	<p>wprowadzonym przez rozporządzenie. Zapisy § 16 projektu rozporządzenia mogą zostać zinterpretowane przez niektórych dyrektorów szkół i przedszkoli oraz niektóre organy prowadzące jako obowiązujące do składania nowych wniosków, zgodnie ze wzorem będącym załącznikiem do projektu rozporządzenia.</p> <p>Logicznym wydaje się, aby obowiązywały dotychczas złożone wnioski, bez konieczności składania nowych. Powinno to być dookreślone w przepisach przejściowych. W innym przypadku można spodziewać się różnych interpretacji i powstania w niektórych szkołach chaosu w tej kwestii.</p> <p>8. Wzór wniosku rodziców (załącznik nr 1) budzi szereg wątpliwości.</p> <p>A. W tytule zamiast słowa „lub” powinno być użyte słowo „oraz”. Uzasadnienie zawarte zostało w uwagach zgłoszonych przez mniejszość niemiecką w pkt. 1.</p> <p>B. Nie wydaje się konieczne składanie wniosku przez dwoje rodziców ucznia/dziecka. W innych sytuacjach w przypadku składania w szkole czy przedszkolu oświadczeń czy deklaracji dotyczących uczniów/dzieci wymagany jest podpis jednego z rodziców. Wprowadzenie w przypadku wniosku o nauczanie języka mniejszości obowiązku podpisania przez oboje rodziców oznaczałoby stosowanie innych zasad w odniesieniu do tej kwestii, co byłoby niezrozumiałe i tworzyłoby specyficzną atmosferę wokół nauczania języków mniejszości. Poza tym w pewnych sytuacjach byłoby to skomplikowane, np. w sytuacji, gdy jeden z rodziców zamieszkuje w innej miejscowości czy w przypadku rodzin niepełnych itp.</p> <p>Uzasadnionym wydaje się utrzymanie dotychczasowej zasady, iż taki wniosek może złożyć jeden z rodziców.</p> <p>C. Zbędnym wydaje się umieszczanie we wniosku imienia i nazwiska dyrektora placówki. Wystarczającym wydaje się</p>	<p>zapisu w § 2 ust. 4 w zw. z § 15 projektu rozporządzenia „Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy całego okresu korzystania przez dziecko z wychowania przedszkolnego w danym przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej albo całego okresu nauki ucznia w danej szkole” oraz § 3 ust. 3 rozporządzenia z 14 listopada 2007 r.</p> <p><u>Uwaga uwzględniona.</u></p> <p><u>Uwaga niezasadna.</u></p> <p>Nie ma konieczności podpisywania wniosku przez oboje rodziców. Przyjmuje się, że rodzice działają w porozumieniu i nie ma między nimi rozbieżności w decyzjach dotyczących dzieci. Kwestie sporne rozstrzyga sąd rodzinny.</p>
--	---	---

pozostawienie nazwy funkcji, np. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 5 w Szczecinie, Dyrektor Przedszkola nr 13 w Warszawie.

D. Dla przejrzystości i jasności sytuacji jako podstawa prawna wniosku obok ustawy o systemie oświaty powinno też być wskazane rozporządzenie, do którego załącznikiem jest sam wzór wniosku.

E. W pełni popieram propozycję mniejszości niemieckiej w odniesieniu do usunięcia przypisu nr 1 we wniosku.

9. Analogiczne uwagi jak w odniesieniu do załącznika nr 1 należałoby zgłosić do załącznika nr 2 (wzór oświadczenia rodziców o rezygnacji).

10. W załączniku nr 3 w przypadku nauki własnej historii i kultury zamiast rocznego wymiaru godzin należałoby wprowadzić zapis dotyczący tygodniowego wymiaru godzin nauki z zaznaczeniem, iż dotyczy to jednego semestru. Analogicznie należałoby dodać zapis dotyczący wymiaru godzin nauki geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa.

11. Nierozwiązaną kwestią nauczania języków mniejszości oraz języka regionalnego pozostaje kwestia możliwości uczęszczania na te zajęcia przez uczniów nie należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Oczywiście, nie może to odbywać się ze szkodą dla nauki języka przez uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym i nie może powodować zmiany charakteru tych zajęć. Wydaje się jednak, że praktyka wskazuje na potrzebę uregulowania tej kwestii poprzez stworzenie możliwości udziału w zajęciach z języków mniejszości oraz języka regionalnego dla uczniów nie należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Proponuję uzupełnienie rozporządzenia o dodatkowy paragraf, który mógłby zostać umieszczony po § 15 w brzmieniu:
„Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na udział w zajęciach z języka

Uwaga uwzględniona.

Uwaga nieuwzględniona.
Patrz stanowisko MEN wobec uwagi nr 1 oraz uwagi nr 2 Przedstawicieli Strony mniejszościowej Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Współprzewodniczący Komisji Rafał Bartek

Uwaga nieuwzględniona.
Uczniowie cudzoziemcy nie należą do mniejszości narodowych w Polsce. Nie mogą korzystać z uprawnień przysługujących obywatelom polskim. Nauka języka kraju pochodzenia cudzoziemca może odbywać się w szkołach na podstawie przepisów odrębnych dot. przyjmowania cudzoziemców do szkół.

		<p>mniejszości lub języka regionalnego, a także własnej historii i kultury, dla uczniów nie należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Taka zgoda może być wyrażona w przypadku, gdy szkoła dysponuje wolnymi miejscami w oddziałach, grupach lub zespołach, w których odbywa się nauczanie języka mniejszości lub języka regionalnego. Podstawą do wyrażenia takiej zgody jest prośba rodzica ucznia. Zgoda dyrektora jest równoznaczna z zaliczeniem tych zajęć do dodatkowych zajęć edukacyjnych ucznia nie należącego do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym”.</p>	
5.	Fundacja Inicjatywa Białoruska	<p>Dodanie w § 9 ustępu 2 o następującej treści: „W przypadku, gdy liczba dzieci jest mniejsza niż określona w § 8 ust. 4 lub brakuje nauczyciela, organ prowadzący może także w takiej sytuacji, za zgodą rodziców, poprosić najbliższy organ prowadzący, na którego terenie już jest powołany międzyprzedszkolny/międzyszkolny zespół nauczania o przyjęcie dziecka/dzieci do tego zespołu.” Zapis taki daje możliwość dzieciom z mniejszych gmin - gdzie nie ma wystarczającej liczby uczniów (mniej niż 3), a organ prowadzący ma trudności ze znalezieniem nauczyciela - na podtrzymanie tożsamości narodowej poprzez udział w zajęciach z dziećmi z pobliskich gmin. Jest to szczególnie ważne dla gmin ulokowanych wokół m.st. Warszawy, gdzie złożone są pojedyncze deklaracje, a gminy te nie są w stanie zapewnić nauczyciela np. ze względu na zbyt małą ilość godzin pracy. Dzieci te mogłyby dołączyć do zespołów powołanych przez Biuro Edukacji m.st. Warszawy. Takie rozwiązanie daje dodatkowe korzyści: dziecko nie tylko ma zapewnioną naukę języka mniejszości, z której pochodzi, ale także - co jest niezmiernie ważne - tworzy więzi i podtrzymuje relacje z rówieśnikami z tej mniejszości.</p>	<p><u>Uwaga uwzględniona.</u> Patrz: stanowisko MEN wobec uwagi nr 4 p. G. Kuprianowicza (członka Komisji Wspólnej), str. 11 tabeli.</p>
6.	Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych	<p>Opinia Komisji nie wpłynęła do MEN. Uwagi przekazane w trybie roboczym z MSWiA powielają zgłoszone już ww. uwagi strony mniejszościowej Komisji oraz MSWiA.</p>	

Informację o braku uwag do projektu rozporządzenia przekazali:

- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
- Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związek Nauczycielstwa Polskiego,
- Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”,
- Związek Rzemiosła Polskiego.

